

РЕЙ БРЕДЪРИ НАДГРОБНИЯТ КАМЪК

Превод от английски: Деница Минчева, 2016

chitanka.info

Започна се с дългото пътуване, което задръсти деликатните ѝ ноздри с прахоляк. Уолтър, нейният оклахомски съпруг, поклащаше изпитото си тяло в техния Форд Модел Т толкова самоуверено, че на нея ѝ идваше да го заплуе. Най-накрая стигнаха до някакъв голям град с тухлени постройките, неприветлив като стар грях, и си намериха подходящ пансион. Собственикът ги заведе до една малка стая и отключи вратата.

И там, насред пода на скромното помещение, се мъдреше надгробен камък.

В очите на Лиота веднага проблесна лукав пламък, тя се престори, че се задъхва, а дяволитите мислите препуснаха в главата. Нейните суеверия бяха непоклатими и Уолтър така и не беше успял да ѝ ги отнеме. Тя отстъпи назад с пресилено възклицание, а искрящите сиви очи на Уолтър се възряха в нея изпод изморени клепачи.

— Не, не! — провикна се Лиота решително. — Няма да спя в стая с мъртвец!

— Лиота! — обади се съпругът ѝ.

— Ама как така? — недоумяваше хазаинът. — Госпожо, вие да не помислихте...

Лиота се усмихна у себе си. Естествено, че не беше помислила нищо такова. Но това беше нейното единствено оръжие срещу проклетия оклахомец, така че тя си знаеше своето.

— Няма да спя в една стая с мъртвец. Веднага го махнете от тук!

Уолтър впери изтощен поглед в леглото, което страшно зарадва Лиота. Тя така обичаше да му прави напук. За целта суеверията бяха крайно полезни. Тя чу, че хазаинът обяснява нещо.

— Този надгробен камък е издялан от най-фин сив гранит и принадлежи на господин Уетмор.

— Но името, издялано върху камъка е Уайт — отбеляза Лиота хладно.

— Точно така, това е името на човека, за когото беше изработен камъкът.

— И той е мъртъв? — натърти Лиота.

Хазаинът кимна.

— Ето на, *виждате ли!* — провикна се тя.

От Уолтър се откъсна тежка въздишка, от която ставаше ясно, че той не смята да си мръдне пръста да търси друга стая.

— Тук вътре мирише на гробище! — продължи Лиота и забеляза, че погледът в очите на Уолтър се изостря.

Хазаинът продължи с обяснението си.

— Господин Уетмор, предходният обитател на тази стая, беше чирак-каменоделец и това беше първата му поръчка. Всяка вечер от седем до десет го чувахме как почуква с длетото.

— И къде е той сега? — огледа се Лиота. — И той ли е мъртъв?

Тази игра страшно ѝ допаднаше.

— Не, той се разочарова и се отказа от каменоделството, след което отиде да работи в една фабрика за пощенски пликосе.

— Защо?

— Допусна грешка — хазаинът почука каменните букви. — Тук е изписано Уайт, а трябва да е Уаит. Горкият мистър Уетмор. Има страшен комплекс за малоценност. Отказа се още след първата малка грешка и офейка.

— Проклет да съм — обади се Уолтър, вмъкна се в стаята и почна да разтоварва ръждивокафявите куфари, загърбил жена си, а хазаинът довърши историята.

— Да, господин Уетмор се отказа твърде бързо. За да ви стане ясно колко беше докачлив, ще ви кажа, че имаше навик сутрин да си вари кафе и ако разсипеше дори лъжичка, това за него беше истинска катастрофа — захвърляше всичко и отказваше да пие кафе дни наред! Представяте ли си? Да, той винаги много се разстройваше, когато допускаше грешки. Ако се случеше първо да обуе лявата си обувка, вместо дясната, изобщо се отказваше от обувките и ходеше бос десет-дванадесет часа, дори и в най-студените дни. Или пък, ако получише писмо и подателят беше изписал името му погрешно, той връщаше писмото в пощенската кутия, надписано: „Тук няма такъв човек“. О, ама си го биваше господин Уетмор!

— Това на нас никак не ни помага — заинати се Лиота. — Уолтър, какво правиш там?

— Закачам копринената ти рокля в гардероба. Червената.

— Нищо повече не закачай, няма да останем тук.

Хазаинът тежко въздъхна, недоумяващ как една жена може да е толкова глупава.

— Нека ви обясня още веднъж. Господин Уетмор работеше тук. Един ден нае камионетка, която докара камъка. Аз бях отишъл да си

купя пуйка от магазина и като се върнах — чук-чук-чук — чух го чак от долния етаж. Господин Уетмор беше почнал да изсича мрамора. И беше толкова горд от работата си, че аз не посмях да му направя забележка. Но гордостта му изигра лоша шега. Той допусна правописната грешка и се измъкна без да каже и думица. Наемът е платен до идния вторник, но той дори не си поиска парите обратно. Наел съм носачи, които утре сутрин ще дойдат и ще махнат камъка. Нищо няма да ви стане, ако остане в стаята ви тази нощ, нали?

Съпругът кимна.

— Сега разбра ли, Лиота? Под черджето няма скрит мъртвец. — Той звучеше толкова снизходително, че на нея ѝ се прищя да го ритне.

Въобщо, тя не повярва на обяснението и заби обвиняващ пръст по посока на хазаина.

— *Виe* само гледате да ни приберете парите. А ти, Уолтър, ти искаш само да си отпуснеш кокалите в каквото и да било легло. И двамата ме лъжете!

Оклахомецът, видимо изтощен, плати на хазаина, а жена му междувременно не млъкваше. Хазаинът я пренебрегна, като да беше невидима, пожела лека нощ и си тръгна. Тъкмо когато затваряше вратата след себе си, го настигна викът на Лиота: „Лъжец!“. Съпругът ѝ се съблече и легна.

— Стига си стърчала там, докога ще го зяпаш тоя камък. Загасяй вече лампата, от четири дни пътуваме, страшно съм изморен.

Ръцете ѝ, плътно кръстосани пред плоската гръд, затрепериха.

— Никой от нас тримата няма да спи кой знае колко тази нощ — каза тя, кимайки по посока на камъка.

Двадесетина минути по-късно, разбуден от някакъв шум и движение в стаята, оклахомецът надигна изпитото си лице от завивките и примига неориентирано.

— Лиота, още ли не спиш? Нали ти казах да угасиш и да си лягаш. Какви ги вършиш там?

Беше очевидно какво върши. Пълзеше на четири крака и слагаше буркани с прясно откъснати червени, бели и розови мушката там, където си представяше, че е долната част на гроба. На пода до нея се виждаше градинската ножица, навлажнена от нощната роса, с която Лиота беше отрязала цветята отвън.

След това тя премете цветния линолеум и изтърканото килимче с малка метличка, като в същото време тихо произнасяше молитва, така че съпругът ѝ не различаваше думите, а само долавяше шепота. Като се изправи, тя внимателно прекрачи гроба, за да не оскърби мъртвеца, обиколи мястото отдалече, за да стигне до леглото, измърмори си: „Ето на, така е по-добре“, изгаси светлината и се отпусна върху скърцащите пружини, които запригласяха на съпруга ѝ, когато той попита: „Какво, за бога, правиш?“.

Тя отговори, възряна в тъмнината наоколо:

— Никой човек не би могъл да почива в мир, докато някакви непознати спят току над главата му. За да го умилостивя, сложих цветя около ложето му, та да не виси наоколо цяла нощ и да си подрънква кокалите.

Съпругът ѝ я погледна, доколкото можеше да я види в тъмното, не се сети нищо подходящо, което да каже, затова само изруга, простена и се отпусна обратно в леглото.

Само половин час по-късно тя сграбчи лакътя му и го извърна към себе си, за да прошепне задъхано и изплашено в ухото му като да говореше на входа на някоя пещера:

— Уолтър! Събуди се, събуди се! — Тя беше решена да продължава цяла нощ така, само и само да не му позволи да похърква тъй самодоволно.

Той опита да се измъкне от хватката ѝ.

— Какво става?

— Господин Уаит! Господин Уаит! Той витае наоколо!

— О, я заспивай!

— Не лъжа! Чуй го само!

Оклахомецът се заслуша. Изпод линолеума, сякаш на около два метра дълбочина, се чуваше приглушен скръбен мъжки глас. Думите не се различаваха, чуваше се само някакво неясно оплакване.

Оклахомецът се изправи седнал в леглото. Усетила движението, Лиота изсъска развълнувано:

— И ти го чу, нали? Нали?!

Оклахомецът смъкна крака на студения линолеум. Гласът под тях премина в тънък фалцет. Лиота започна да хлипа.

— Млъкни, искам да чуя! — нахока я съпругът ѝ.

После в моментната тишина той се наведе и долепи ухо до пода, а Лиота извика: „Да не преобърнеш цветята!“, а той ѝ кресна: „Млъкни“ и пак се заслуша съсредоточено. След момент той изруга гневно и пак се натика под завивките.

— Това е просто мъжът под нас.

— Нали и аз това казвам. Господин Уаит!

— Стига с този господин Уаит! Ние сме на втория етаж, явно имаме съседи в стаята под нас. Ето, чуй! — Отдолу отново се чуваше тънкият глас. — Това трябва да е съпругата. Сигурно се кара на мъжа си, задето се заглежда по други жени. Най-вероятно и двамата са пияни.

— Лъжеш! — настоя Лиота. — Правиш се на голям смелчага, а всъщност така се тресеш от страх, че ще строшиш леглото. Това е призрак, казвам ти и той говори с различни гласове, както правеше баба Ханлън, като се изправеше в църквата и говореше с всякакви странни гласове, сякаш в главата ѝ се подвизаваха някой чернокож, някой ирландец, две други жени и някоя дървесна жаба! Този мъртвец, господин Уаит, ни мрази, задето сме нарушили покоя му тази вечер, казвам ти. Чуй го само!

Сякаш, за да потвърдят думите ѝ, гласовете долу се извисиха. Оклахомецът се надигна на лакът, поклати глава, обезнадежден, сякаш му се щеше да се засмее, но просто нямаше сили.

Нещо изтрещя.

— Той излиза от ковчега си! — изпищя Лиота. — Подивял е! Трябва да се махаме от тук, Уолтър, или утре ще ни открият мъртви!

Чуха още трясъци, хлопания, още гласове. След това пълна тишина. Последвана от шума на стъпки над главите им.

Лиота изскимтя.

— Излязъл е от гроба си! Измъкнал се е и сега трополи във въздуха над нас!

Оклахомецът вече си беше навлякъл дрехите и тъкмо си нахлузваше ботушите, седнал на леглото.

— Тази сграда е на три етажа — каза той, като запасваше ризата си. — Явно съседите на горния етаж току-що се прибраха. Идвай, ще те заведа горе да се запознаеш с тях. После ще слезем долу и ще си поговорим с онзи пияница и жена му. Ставай, Лиота.

Някой почука на вратата им.

Лиота изпищя и се замята в леглото, при което се уви в завивката като някоя мумия.

— Пак се е натикал в гроба си! И сега чука, за да го пуснат навън!

Оклахомецът светна лампата и отключи вратата. В стаята се вмъкна жизнерадостно човече в тъмен костюм с диво блестящи сини очи, сива коса, дебели очила и дълбоки бръчки.

— Простете, простете — подхвана човечето. — Аз съм господин Уетмор. Бях заминал, но се върнах. Споходи ме огромен, небивал късмет. Надгробният ми камък още ли е тук? — Той се огледа и забеляза камъка. — О, да, ето го. О, здравейте — едва сега той забеляза Лиота, която се взираше в него изпод слоевете завивки. — Доведох няколко мъже с товарна количка и, ако не възразявате, ще изнесем камъка от тук веднагически. Ще отнеме само минута.

Съпругът се усмихна благодарен.

— Радвам се, че ще се отървем от проклетията. Изнасяйте я!

Господин Уетмор направи знак на двама мускулести носачи да влязат. Той едва си поемаше дъх от вълнение.

— Случи се нещо изумително. Тази сутрин аз бях изгубен, победен, разочарован, но се случи чудо. — Камъкът беше натоварен на малка количка. — Само преди час случайно научих, че някакъв господин Уайт е починал от пневмония. И при това името му е *Уайт*, с „й“, а не с „и“. Току-що се свързах с жена му и тя е много доволна, че вече има готов камък. При това господин Уайт даже още не е изстинал, пък и името му се пише с „й“, помислете си само. О, колко съм щастлив!

Камъкът беше изтъркалян навън от стаята, докато господин Уетмор и оклахомецът се посмяха, стиснаха си ръцете и се разделиха под подозрителния поглед на Лиота.

— Ето, че въпросът е решен — каза усмихнат съпругът й, като затвори вратата след господин Уетмор и започна да изхвърля цветята в мивката, а тенекиените кутии — в кошата.

Сред тъмнината на стаята той отново се върна в леглото, без да обръща никакво внимание на нейното драматично мълчание. Тя дълго не изрече нито дума. Само си лежеше там и се чувстваше безкрайно самотна. Усети как той се намести под завивките с въздишка.

— Ето на, проклетията вече я изнесоха. Можем да спим спокойно. Едва десет и половина е, има достатъчно време за сън. — Как само се забавляваше той, като знаеше, че ѝ е развалил удоволствието.

Лиота отвори уста, за да му отговори, но тъкмо тогава отдолу отново се чу почукване.

— Ето на! Ето на! — извика тя тържествуващо и сграбчи съпруга си. — Пак същият звук. Казах ти, чуваш ли сега!

Съпругът ѝ сви ръце в юмруци и яростни стисна зъби.

— Колко пъти трябва да ти обяснявам? Трябва ли да те опердаша, за да разбереш, жено? Остави ме на мира, няма нищо...

— Слушай, слушай, о, чуй само — прошепна тя умоляващо.

Те се заслушаха в тъмнината.

Отдолу отново се разнесе почукване.

Отвори се врата. Приглушен, далечен женски глас произнесе: „О, ето ви и вас, господин Уетмор.“

И някъде дълбоко в мрака, под внезапно разтреслото се легло на Лиота и нейния оклахомски съпруг, гласът на господин Уетмор отговори:

— Добър вечер, госпожо Уайт. Ето, донесох камъка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.